

Sygn. akt III A Ua 895/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Ciuraszkiewicz
Sędziowie:	SSA Danuta Rychlik-Dobrowolska (spr.) SSO del. Ireneusz Lejczak
Protokolant:	Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku B. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

przy udziale zainteresowanego M. K.

o składki

na skutek apelacji B. K.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 26 marca 2012 r. sygn. akt V U 1270/11

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy wyrokiem z dnia 26 marca 2012 r. oddalił odwołanie B. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 14 września 2011 r.

Rozstrzygnięcie to Sąd Okręgowy oparł o następująco ustalony stan faktyczny:

Wnioskodawczyni i jej mąż pozostają w związku małżeńskim. Mąż wnioskodawczyni prowadził działalność gospodarczą, z której powstały zaległości składowe (wraz z odsetkami) w następujących kwotach: - na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2004 r. do kwietnia 2011 r. w kwocie 323.775,95 zł; - na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2004 r. do października 2010 r. w kwocie 75.297,42 zł; - na Fundusz Pracy i FGŚP od czerwca 2004 r.

do października 2010 r. w kwocie 19.593,64 zł. W dniu 12 sierpnia 2008 r. małżonkowie zawarli małżeńską umowę majątkową wyłączającą wspólność ustawową. Decyzją z dnia 14 września 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych określił zaległość M. K. i B. K. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej przez M. K. za okres od maja 2004 r. do kwietnia 2011 r. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, od maja 2004 r. do października 2010 r. z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne i od czerwca 2004 r. do października 2010 r. z tytułu składek na Fundusz Pracy i FGŚP w kwotach wskazanych wyżej. Intercyza została przedłożona w ZUS wraz z odwołaniem od w/w decyzji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie było uzasadnione.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że nie było kwestionowane w sprawie, że mąż wnioskodawczyni prowadził działalność gospodarczą, z tytułu której powstały zaległości za okres od maja 2004 r. do kwietnia 2011 r. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, od maja 2004 r. do października 2010 r. z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne i od czerwca 2004 r. do października 2010 r. z tytułu składek na Fundusz Pracy i FGŚP. Wnioskodawczyni powoływała się natomiast na zawarcie przez małżonków intercyzy. Sąd Okręgowy wskazał, że intercyza została przedłożona dopiero wraz z odwołaniem od decyzji ZUS z dnia 14 września 2011 r. Skutkuje to tym, że ani wnioskodawczyni, ani jej małżonek nie mogą obecnie skutecznie powoływać się wobec organu rentowego na intercyzę w zakresie wymagalnych już wierzytelności składkowych. Nie ma też znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy złożenie przez wnioskodawczynię wniosku o układ ratalny. W tej sprawie ZUS wyda bowiem odrębną decyzję, która w żaden sposób nie niweczy skutków prawnych decyzji z dnia 14 września 2011 r. Reasumując, w ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę - małżonkowie, którzy zawarli małżeńską umowę majątkową, aby w pełni z niej skorzystać (uchronić się przed odpowiedzialnością za należności składkowe małżonka powstałe po zawarciu intercyzy) winni - na podstawie art. 47¹ kro - poinformować organ rentowy o zawarciu takiej umowy i jej rodzaju.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła wnioskodawczyni, która zaskarżając wyrok w całości zarzuciła mu wydanie wyroku pomimo toczącego się postępowania o zawarcie ugody pomiędzy jej mężem M. K. a ZUS Oddział w L.; nie ujęcie wszystkich wpłat dokonanych przez męża wnioskodawczyni na konto ZUS Oddział w L. w spornym okresie czasu.

Wskazując na powyższe zarzuty wnioskodawczyni wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, dokonana przez Sąd Okręgowy ocena faktyczna i prawna w niniejszej sprawie, co zasadnie zauważyła apelująca, nie zasługuje na tym etapie procesu na akceptację. Zgodnie z treścią przepisu art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio m.in. art. 26 oraz art. 29 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa.

Zgodnie z treścią art. 26 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.) podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za wynikające ze zobowiązań podatkowych podatki. W myśl dyspozycji przepisu art. 29 § 1 i 2 tej ordynacji w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność, o której mowa w art. 26, obejmuje majątek odrębny podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka. Skutki prawne ograniczenia, zniesienia, wyłączenia lub ustania wspólności majątkowej nie odnoszą się do zobowiązań podatkowych powstałych przed dniem: 1) zawarcia umowy o ograniczeniu lub wyłączeniu ustawowej wspólności majątkowej; 2) zniesienia wspólności majątkowej prawomocnym orzeczeniem sądu; 3) ustania wspólności majątkowej w przypadku ubezwłasnowolnienia małżonka; 4) uprawomocnienia się orzeczenia sądu o separacji.

Art. 29 Ordynacji podatkowej jest przepisem szczególnym. Wynika z niego, że w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe obejmuje odrębny majątek podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka, przy czym skutki prawne ograniczenia, zniesienia lub ustania wspólności

majątkowej nie odnoszą się do zobowiązań powstałych przed dniem zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej umownie lub sądownie. Nie istnieje możliwość uwolnienia się skutecznie od odpowiedzialności za zobowiązania wynikające z powołanego art. 29 Ordynacji przez zawiadomienie wierzyciela o zawartej umowie majątkowej małżeńskiej, albowiem reguluje on odpowiedzialność małżonka do dnia ograniczenia, zniesienia, wyłączenia lub ustania wspólności majątkowej. Zniesienie wspólności małżeńskiej skutkuje wyłączeniem zastosowania art. 29 § 1 o.p., natomiast w stosunku do zaległości podatkowych powstałych po tej dacie małżonek taki może jednak odpowiadać jako osoba trzecia na zasadach wynikających z art. 111 o.p.

Zatem dyspozycja przepisu art. 47 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, która stanowi, że małżonkowie mogą przez umowę zawartą w formie aktu notarialnego wspólność ustawową rozszerzyć lub ograniczyć, albo ustanowić rozdzielność majątkową lub rozdzielność majątkową z wyrównaniem dorobków (umowa majątkowa), nie ma w niniejszej sprawie zastosowania.

Sąd I Instancji nie poczynił żadnych ustaleń dowodowych, a zatem nie rozpoznał istoty sprawy, co na mocy art. 368 § 4 k.p.c. spowodowało uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd ustali wysokość zobowiązań męża wnioskodawczyni, wobec strony pozwanej, do dnia zawarcia przez nich umowy majątkowej, to jest do 12 sierpnia 2008 r. Nadto, jak wynika z dołączonych przez wnioskodawczynię dokumentów, zainteresowany M. K. dokonywał wpłat na rzecz strony pozwanej z tytułu obciążających go zaległości, zatem istotne jest ustalenie jakich zobowiązań składkowych i za jaki okres one dotyczą.

Z wyżej przytoczonych motywów Sąd Apelacyjny orzekł, jak w wyroku.